

Renault CLIO
en CLIO ESTATE
Vanaf slechts **21%** bijtelling

[ONTDEK MEER](#)

RENAULT
Passion for life

nrc.nl

Digitale editie

Webwinkel

Carrière

Uitloggen

Binnenland

Buitenland

Economie

Cultuur

Sport

Opinie

Wetenschap

Tech & Media

Meer ▾

Advertentie

Hillary, stop Bill in zijn hok – en snel

Het grootste probleem van Hillary Clinton ligt bij haar in bed. Bill kan zich beter verre houden van Hillary's campagne, schrijft Frans Verhagen.

Frans Verhagen 16 februari 2016

Illustratie Ruben L. Oppenheimer

Frans Verhagen is journalist en oud-correspondent in de VS. Hij blogt op [meiguo.nl](#)

Barbara Hepworth fascineert...

Fascinerend. Oogstrelend. Dat zijn de beelden van Barbara Hepworth. Het Kröller-Müller Museum toont 70 sculpturen in hout, steen en brons. Nog tot 17 april te zien, mede door 'De kunst van het geven'.

[Lees hier verder](#)

Trending

Veel gedeeld

Opgejaagd? De Zweedse vrouw kan het wel allemaal tegelijk

ASSOCIATIEVERDRAG

Alles wat je moet weten over het Oekraïne-referendum op 6 april

SALAH ABDESLAM

De tramtechnicus die terrorist werd - een portret van Abdeslam

Of je worst lust....

HALBE ZIJLSTRA

Als de boel uit de hand loopt, ga ik niet zitten wachten op Europa

Bill Clinton was de meest begenadigde politicus van zijn tijd. Nu is hij oud. Zijn grootste probleem, zowel toen als nu, is Clintons totale gebrek aan discipline. De ervaring in New Hampshire, waar Bill Clinton tekeer ging tegen vermeende vrouwonvriendelijkheid van Bernie Sanders, laat zien dat Hillary Clinton iets moet doen wat ze vanaf het begin af aan had moeten doen: haar echtgenoot weghouden van de campagne. Niet een beetje, maar zo ver mogelijk.

Ze dankt haar politieke carrière aan haar Clinton. Je zou kunnen zeggen dat ze zich inmiddels ook zelfstandig heeft bewezen, maar op het podium in Iowa en New Hampshire stonden ze er weer: Bill en Chelsea.

Bill

magerder en ouder dan vroeger, met een grimlach die doet vermoeden dat zijn kunstgebit er bijna uit gaat vallen. Chelsea als slecht geklede etalagepop, zonder functie behalve Clinton zijn. Door haar optreden onderstreept Hillary Clinton keer op keer dat ze een Clinton is en, of ze het nu leuk vindt of niet, 'being Clinton' is voor haar geen voordeel.

Hillary's grootste probleem is immers dat mensen haar niet vertrouwen. Potentiële kiezers geloven niet wat ze zegt, of hebben

twijfels over de manier waarop ze problemen beoordeelt en in een doet-er-niet-toe/waar-maken-jullie-je-druk-over prullenbak deponeert.

Ze doet dat vaak in termen die de slechtste herinneringen aan Bill oproepen: of hij een stagiaire seksueel had lastig gevallen, hing af van de vraag hoe je seks definieerde (*never mind* dat volgens elke definitie er sprake was van *sexual harassment in the workplace*). Het emailprobleem: er werden geen wetten overtreden. Er was geen geclassificeerd materiaal en als het er wel was, dan wist ik het niet. En als ik het wel wist, dan doet het er niet toe.

“De grimlach van Bill – oud en mager – doet vermoeden dat zijn kunstgebit er bijna uitvalt „

De

Clintons creëren hun eigen wereld van wat wel en niet kan, wat wel en niet waar is en wat wel en niet gebeurd is. Het was niet enkel een probleem van Bill. Het Whitewater schandaal (een schimmige zakendeal van de Clintons) stelde als schandaal niets voor, maar de manier waarop de Clintons er indertijd omheen rommelden deed alle alarmbellen rinkelen. Idem Travelgate toen Hillary de reisplanners in het Witte Huis ontsloeg. Idem de manier waarop ze

geheimzinnigheid schiep rondom haar plannen voor gezondheidszorg en die daarmee om zeep hielp. En dan hebben we het nog niet over de vele dames waarmee Bill op zijn minst een misverstand had.

Wat mensen tegen de borst stuit bij de Clintons vatten Amerikanen vaak samen met het woord 'entitlement'. De Clintons denken dat ze recht hebben op een andere behandeling dan gewone mensen of gaan er in elk geval van uit dat ze die zullen krijgen. Nu is er met Bernie Sanders een tegenstander opgestaan die de vanzelfsprekendheid van de gevestigde orde in Amerika aan de kaak stelt, inclusief Hillary Clinton en haar praatjes voor JPMorgan à raison van een paar honderdduizend dollar.

Deze problemen zijn waarschijnlijk op te lossen, of op zijn minst weg te masseren, door competent optreden. Daarvan is nog geen sprake. De twee eerste voorverkiezingen hebben laten zien dat Hillary Clinton moeite heeft om zichzelf te definiëren. Ook dat is geen nieuw probleem. Ze vermomde zichzelf al eerder als een harde tante, later als een ervaren minister en weer later als een liefhebbende grootmoeder die graag naar ieders dagelijkse sores luistert. Wat Clinton op het ogenblik uitstraalt is lichte wanhoop en verder eigenlijk heel weinig. Je zou kunnen zeggen: eindelijk is ze authentiek.

De Clintonjaren waren economisch niet slecht, maar structureel werd er weinig bereikt, deels doordat Bill Clinton zichzelf politiek buiten spel zette omdat hij zijn broek niet aan kon houden. Toentertijd voerden ze campagne op de Fleetwood Mac-tonen van 'Don't stop thinking about tomorrow'. Bill, Chelsea, het hele Clinton-complex is nu juist een verwijzing naar een verleden dat geen kiezer zal overhalen.

Het is gezien dit alles onbegrijpelijk dat Hillary Bill toelaat als surrogaatspreker voor haar campagne. Ze is blijkbaar hardleers. Ook

in 2008 liep hij haar voor de voeten door in staten met veel zwarten te roepen dat de Obamacampagne een ‘sprookje’ was en dat Obama niet hard genoeg werd aangepakt (onuitgesproken: omdat hij zwart was). Clinton revancheerde zich min of meer op de conventie van 2012 waar hij een rede hield die beter dan president Obama zelf de ratio van diens herverkiezingen neerlegde: ‘we are in this all together’ is nog steeds een van de meer resonerende campagnekreten van de afgelopen dertig jaar.

Er wordt vaak gezegd dat Bill Clinton een sluwe campagnetacticus is. Dat hij sinds Richard Nixon-campagnes kan lezen als geen ander, wat een compliment is, want zelfs Nixon-haters achten hem de meester. Dat zou heel goed waar kunnen zijn. Maar vorige week werd opnieuw bewezen dat hij op eigen houtje en op eigen gezag in de campagne van Hillary Clinton alleen maar schade kan aanrichten. Hij moet in zijn hok en hij moet daar blijven. Als Hillary Clinton dat niet ziet, of er niet in slaagt om hem daar te houden, dan is haar politieke doodvonnis getekend.

 Mail de redactie

Lees ook deze artikelen

DEMOCRATISCHE
VOORVERKIEZINGEN

**Hillary heeft de
ervaring, maar
Bernie de
jongeren**

9 FEBRUARI 2016

DEMOCRATEN

**‘The Bern’ is alles
wat Hillary niet is**

15 JANUARI 2016

Over NRC

[Auteursrecht](#)
[Privacyverklaring](#)
[Leveringsvoorwaarden](#)
[Cookies](#)
[Stijlboek](#)

Mijn NRC

[Inloggen](#)
[Account aanmaken](#)
[Digitale editie](#)
[Mijn abonnementen](#)
[Service & bezorging](#)

Contact

[Redactie](#)
[Opinieredactie](#)
[Colofon](#)
[AdSales](#)
[Klantenservice](#)

NRC Websites

[NRC Q](#)
[NRC Media](#)
[NRC Carrière](#)
[NRC Live](#)
[NRC Webwinkel](#)

